

СТАНОВИЩЕ

от **Велислав Заимов**

професор доктор по четене на партитури и композиция в катедра „Дирижиране и композиция” в Теоретико - композиторски и диригентски факултет на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров”, член на научното жури, назначено със заповед на ректора на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ № РД – 27 – 015 ОД, 26.01.2024, за присъждане на научна и образователна степен „ДОКТОР“ по направление 8.3. – музикално и танцово изкуство на

Гуо Руй

за дисертационния му труд „Универсално и национално в клавиърната музика в Китай през XX век“

Гуо Руй е учила в Китай, първоначално в университета в Харби. През 2016 година получава магистърска степен от Консерваторията в Харбин и от 2017 година вече е преподавател по пиано в инструменталния факултет на същата консерватория. През 2019 година преподава пиано и в колежа в Ибин – провинция Харбин. От 2018 година е приета за член на Професионалния комитет по пиано на Китайската асоциация на музикантите Хейлундзян. От 2021 до 2024 година е редовен докторант в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ с научен ръководител доцент доктор Велислав Карагенова. През тези години участва в множество концерти и фестивали. Получила е и няколко награди: през ноември 2021 г. в Прага, Чехия - на Международния музикален конкурс ART-DUO за дуо цигулка и пиано – втора награда; през юни 2022 г. в Загреб, Хърватия - на Международен конкурс за млади музиканти – втора награда; през юли 2022 г. получава златен медал като участничка в състав цигулка и пиано на Международен конкурс за музикално, танцово и изобразително изкуство “Орфееви таланти”. Гуо Руй е автор на статии и научни публикации, главно върху китайската музика, които са отпечатани в специализирани издания.

Дисертационният продукт „*Универсално и национално в клавирната музика в Китай през XX век*“ на Гуо Руй съдържа увод, четири глави, заключение, списък на приносите, списък на ползваната литература и списък на публикациите, свързани с труда. Ползваната литература съдържа шестдесет и шест заглавия от китайски източници, преведени на български, шест от български, едно от английски и три електронни.

В Увода е определена актуалността и значимостта, както и обекта на изследването. Тук се дава бегла историческа справка за развитието на китайската музика през двадесетия век и за влиянието на западноевропейската професионална музика, която привлича вниманието на китайските музиканти „*с различния си облик, чувствителност и големи изразни възможности на инструмента пиано*“.

Първа глава: „*Пианото като фактор в общественокултурния живот на Китай*“ е исторически обзор за навлизането на европейската музикална култура в Китай, като се започне с началото на седемнадесетия век. Заедно с появата в Китай на първите европейски инструменти като клавихорд, орган и пиано, започва и обучение по музика, основано на европейските традиции.

Втора глава: *Зараждане на клавирната музикална култура в Китай (1915-1949)* е посветена на първите творби за пиано, създадени през този период от китайски композитори. Първоначалните композиции за пиано са под силното влияние на европейски образци, но постепенно се засилва тенденцията към създаване на китайски национален стил и съчетаването му с композиционни похвати от европейски композитори, предимно от деветнадесетия век. Произведението „*Пастир свири на флейта*“ от Хъ Лутин е обявена за „*първата пиеса за пиано в китайската музика с ясно изразен, зрял китайски стил*“. Тук е изтъкната и решаващата роля, която

изиграват в този период руските музиканти Валентин Шилов – пианист, Н. Дмитриевская – теоретик, Ф. Г. Г. Арзамон – теоретик и композитор, Г. Дилизиев – диригент, Ал. Черепнин – пианист и композитор. Отбелязването на тези исторически данни има своето значение, тъй като е свързано с първите стъпки на една нова в професионално отношение музикална култура.

В Трета глава: *Клавирната музика в периода (1949-1976)* докторантката се спира на времето на голям възход на китайската музикална култура, в това число – и на клавирната музика. Китайските композитори, получили европейско образование създават творби с национално звучене, главно върху традицията на ханските китайци. Тук изпъкват фигурите на **Дин Шандъ** (1911-1995) пианист, композитор и теоретик, ученик на Волфганг Френкел, Надя Буланже и Артур Онегер и **Уан Лисан** (1933-2013) – композитор и теоретик. Приведени са примери с най-ярките творби за пиано от това време. В тази глава е отделено място и на упадъка, предизвикан от Културната революция (1966- 1976) и последствията от този период върху музиката в Китай, а също и върху целия културен живот.

Последната, четвърта глава: ***Китайската клавирна музика след реформата и политиката на „отваряне“ (1976-до наши дни)*** описва своеобразното възраждане на китайската музика. То е свързано с отварянето на нови висши училища и появата на нови имена в китайската музика, които творят свободно съчетавайки европейските принципи с китайските традиции. Отделено е специално място на сюитата „Дълги и къси“ от Цюан Джихао, която според авторката заема възлово място в развитието на китайската композиторска школа.

Целият дисертационен труд говори, че Гуо Руй притежава много добра музикална и обща култура. Познава с подробности материята, върху която

пише и успява да проследи развитието на китайската музика от професионална гледна точка. Нещо повече, анализирайки китайската клавирна музика, тя хвърля светлина върху цялата китайска музикална култура. Намирам, че трудът ѝ е ценен принос към тяхното теоретичното наследство. Убедено предлагам на почитаемото жури да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ на Гуо Руй.

София, 01.03.2024.

проф. д-р Велислав Заимов